

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENAT

LEGE

**pentru modificarea și completarea Legii nr.102/2014 privind cimitirele,
crematoriile umane și serviciile funerare**

Senatul adoptă prezentul proiect de lege

Articol unic.- Legea nr.102/2014 privind cimitirele, crematoriile umane și serviciile funerare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.520 din 11 iulie 2014, cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 3 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art.3.- În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) *cimitir* - spațiul situat în intravilanul sau extravilanul localității, special amenajat și dotat, care a fost, este sau va fi destinat înhumării, exhumării, reînhumării persoanelor decedate, păstrării urnelor funerare, cu respectarea normelor de igienă și sănătate publică stabilite prin lege;

b) *opere comemorative de război* - edificiile, monumentele de artă, plăcile și altarele comemorative, troițele, crucile, cenotafurile sau orice alte construcții ori lucrări, astfel cum sunt definite aceste opere la art.5 din Legea nr.379/2003, cu modificările ulterioare;

c) *locul de înhumare* - spațiul destinat adăpostirii rămășițelor umane sub formă de oseminte sau cenușă; acestea pot fi cripte sau nișe amenajate individual sau grupate;

d) *locurile de veci cu valoare memorială* - mormintele, însemnele, edificiile și alte lucrări de acest fel selectate pentru a fi protejate de către autoritatea publică locală sau de către proprietarul cimitirului;

e) *însemne funerare supraterane* - lespezi, cruci, stele funerare, stâlpi, coloane, obeliscuri sau orice alte lucrări de artă pentru marcarea locului de înhumare;

f) *edificii funerare* - altare, sarcofage, edicule, cavouri, capele funerare, elemente structurale complexe, mausolee, osuare, columbare ce adăpostesc criptele sau nișele cu rămășițele umane, sub formă de oseminte sau cenușă;

g) *cenotaful* - edificiu funerar simbolic destinat memoriei unei persoane decedate înhumate în altă parte sau ale cărei oseminte nu s-au găsit;

h) *elemente de mobilare și amenajare* - candelice fixe, bănci, mese, obiecte de iluminat, spații de depozitat obiecte ritualice, bordurile, împrejmuirile, etc;

i) *osuar* - construcție destinată depunerii osemintelor rezultate din deshumări;

j) *lucrări funerare subterane* - criptele pentru locuri de înhumare, alte construcții subterane;

k) *zone protejate* - zonele de locuit, zonele balneoclimaterice, instituțiile social-culturale, unitățile sanitare și unitățile de învățământ.”

2. Articolul 13 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art.13.- Administratorul cimitirului este obligat să asigure renovarea clădirilor, întreținerea și menținerea în funcțiune a infrastructurii din cimitir, precum și întreținerea împrejmuirilor, a circulațiilor și a zonelor verzi a căror suprafață inițial stabilită nu poate fi micșorată pentru crearea de noi locuri de înhumare.”

3. La articolul 14, partea introductivă a alineatului (2) și litera i) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2) Administratorul cimitirului sau al crematoriului are următoarele obligații:

.....
i) să asigure paza și ordinea în perimetrul cimitirului sau al crematoriului, potrivit Legii nr.333/2003 privind paza obiectivelor, bunurilor, valorilor și protecția persoanelor, republicată, cu modificările și completările ulterioare;”

4. După articolul 19 se introduc două noi articole, art.19¹ și 19², cu următorul cuprins:

„Art.19¹. - Înainte de darea în folosință a unui loc de înhumare căruia i s-a retras dreptul de folosință conform art.19 se va stabili valoarea memorială a acestuia prin consultarea unității administrativ-teritoriale sau a instituțiilor cu atribuții în protejarea patrimoniului.

Art.19².- În cimitirele protejate, clasate sau considerate cimitire istorice, atribuirea locului de înhumare către un nou titular se va realiza cu obligația de păstrare a însemnelor funerare supraterane existente. Înhumarea noului titular se va realiza în așa fel încât așezarea unui nou însemn funerar suprateran să se realizeze pe o altă latură a locului de înhumare, față de însemnul funerar suprateran existent.”

5. La articolul 34 alineatul (2), după litera j) se introduce o nouă literă, lit.k), cu următorul cuprins:

„k) asigurarea pazei și ordinii în perimetrul cimitirului sau al crematoriului, potrivit prevederilor Legii nr.333/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare.”

6. După articolul 35 se introduce un nou articol, art.35¹, cu următorul cuprins:

„Art.35¹.- (1) Prin protejarea locurilor de veci cu valoare memorială se înțelege ansamblul de măsuri cu caracter științific, juridic, administrativ, financiar, fiscal și tehnic menite să asigure cercetarea, identificarea, inventarierea, evidența, conservarea, marcarea, inclusiv paza și întreținerea, restaurarea, strămutarea și punerea în valoare a acestora.

(2) Protejarea locurilor de veci cu valoare memorială se face de către direcțiile județene pentru cultură, aflate în subordinea Ministerului Culturii/autoritatea publică locală/muzeele locale sau regionale/proprietarul cimitirului sau la inițiativa proprie, a unei asociații cu atribuții în domeniu.

(3) Criteriile care stau la baza stabilirii locurilor de veci cu valoare memorială protejate sunt istorice, de vechime, legate de personalitatea celui înhumat și de importanța sa în memoria comunității.

(4) Pot fi protejate morminte individuale, grupuri de morminte, părți de cimitir sau cimitire întregi, altele decât monumentele istorice clasate conform Legii nr.422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(5) Nu pot face obiectul protejării locuri de veci în care sunt înhumate persoane care au săvârșit fapte care au adus prejudicii de orice fel altor persoane sau comunității.

(6) Decizia protejării locului de veci cu valoare memorială va cuprinde următoarele elemente:

- a) identificarea exactă a obiectului propus pentru protecție;
- b) argumentația deciziei - motivarea demersului, prin enumerarea criteriilor și descrierea acestora;

c) perioada stabilită pentru reevaluarea obiectului, fără a depăși 10 ani de la data instaurării protecției;

d) interdicția sau permisivitatea intervenției și/sau refolosirii mormântului și a modificării însemnelor funerare;

e) modalitatea și condițiile de întreținere, după caz, inclusiv nominalizarea instituției sau, în cazuri excepționale, asociației însărcinate cu aceasta;

f) scutirea totală de plată al locului de veci, precum și instrumentele financiare necesare întreținerii.

(7) Întreținerea locurilor de veci cu valoare memorială revine în principal proprietarului cimitirului, care trebuie să constituie un fond cel puțin de 1% din veniturile realizate de cimitir.

7. După articolul 40 se introduce un nou articol, art.40¹, cu următorul cuprins:

„Art.40¹.- În cazul în care cimitirele actuale funcționează în situri arheologice de importanță universală/UNESCO, națională sau regională, fiind listate și în Repertoriul Arheologic Național și/sau monumente istorice clasate în grupele A sau B, iar înhumările pun în pericol patrimoniul arheologic național, autoritățile locale sunt obligate la amenajarea și dezvoltarea terenurilor în intravilanul sau extravilanul localităților destinate înființării de cimitire noi conform prevederilor prezentei legi sau extinderea cimitirelor actuale prin adăugarea de noi parcele, care nu au sarcină arheologică, nu sunt în monument sau în zona acestuia de protecție și nu au avut destinație de cimitir.”

Acest proiect de lege a fost adoptat de Senat în ședința din 14 octombrie 2024, cu respectarea prevederilor articolului 76 alineatul (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI

SORIN-MIHAI CÎMPEANU

